

Visie

Belang van thuistaal in taalverwerving

Door de thuistaal in de wiskundelessen te introduceren leren leerlingen veel sneller Nederlands. De thuistaal vormt immers de brug tussen de wiskundige symbolen en het Nederlands binnen die wiskundelessen. Wetenschappelijk onderzoek bevestigt het belang van de thuistaal binnen het leerproces en verschillende auteurs zien de thuistaal dan ook als een opstap voor leren.

Zo stelt Cummins (2000) vast dat jongeren een nieuwe taal veel sneller leren als ze kunnen terugvallen op de kennis en vaardigheden van hun thuistaal. Ook voor Van den Branden en Verhelst (2008) is de thuistaal belangrijk binnen vakken zoals wiskunde want die thuistaal zorgt in de klas voor een krachtige leeromgeving. Daarnaast werkt de thuistaal ook als een hefboom. De anderstalige kinderen en jongeren moeten dikwijls in een hoog tempo een groot aantal woorden leren gebruiken. Dat brengt de nodige druk met zich mee.

Door het nieuwe begrip in de thuistaal te introduceren doorbreken we dat patroon en creëren we een gevoel van veiligheid. Niet alleen het klasklimaat verbetert maar het gebruik van de thuistaal helpt ook bij de identiteitsontwikkeling en het zelfbeeld van de leerlingen (Heyerick, 2008).

De thuistaal als bouwsteen

De thuistaal is de link tussen wat de leerlingen weten en het nieuwe, en verbindt de school met het thuisfront. Via positieve aandacht voor de thuistaal worden leerkrachten, leerlingen en ouders gestimuleerd om een positieve attitude te ontwikkelen tegenover alle talen.

Want andere talen waarderen betekent ook diversiteit erkennen en dat heeft een positieve invloed op leerlingen en ouders. Via deze weg kunnen ouders en hun kinderen in hun eigen taal thuis aan de slag. Kortom, voortbouwen op de thuistaal om Nederlands te leren is ook belangrijk voor het welbevinden van het gezin (ouderbereik).

Thuistaal geeft tijdwinst

Door thuis eraan te werken brengen de leerlingen extra tijd door met hun ouders. De iMAT betreft dus op die manier de ouders bij het leerproces van de kinderen. Tijdwinst voor zowel de ouders als de leerkrachten.

Thuistaal geeft energie

De leerlingen krijgen de kans om hun thuistaal te gebruiken en zo hun taalvaardigheid te stimuleren. Door hun eigen taal als hulpmiddel in te zetten verleggen ze hun leergrens. Die succesvolle leerervaring maakt een nieuwe sociale en emotionele energie los die op haar beurt ervoor zorgt dat de leerlingen geloof en plezier hebben in hun eigen kunnen.

Het instrument

Opbouw

De HIVSET-werkgroep die het materiaal mee heeft vormgegeven bestaat uit OKAN-leerkrachten, een logopediste gespecialiseerd in dyscalculie en medewerkers van het Expertisecentrum DoorElkaar.

Het materiaal is eenvoudig te gebruiken. De wiskundige symbolen staan eerst met daarnaast de thuistaal. Op de laatste plaats staat het Nederlands.

De iMAT is heel visueel en is zo duidelijk mogelijk opgesteld dat de leerlingen zonder extra uitleg ermee kunnen werken. Voor de indeling hebben we gekozen om te starten bij de “wiskundige” symbolen. Ze worden snel opgemerkt, en overstijgen taal en interculturele grenzen.

Naast de symbolen staat in de tweede kolom de uitleg en de benaming in de thuistaal. In de derde kolom staat dan alles vertaald in het rekentaal-Nederlands. Dat is gemakkelijker dan het standaard Nederlands van in de wiskundeboeken.

Bij de lancering van het project is de iMAT al verkrijgbaar in tien thuistalen: Engels, Spaans, Arabisch, Turks, Russisch, Pools, Frans, Portugees, Farsi/Dari en Pashto.

Aan de slag

De iMAT kan gebruikt worden in de klas. Belangrijk daarbij is om de leerlingen de kennis bij te brengen via ervaring. Als we vertrekken vanuit hun ervaring en hun voorkennis, verhogen we hun motivatie en hun leervermogen. Dit hulpmiddel is dan ook handig bij het ervaringsgericht werken.

We stimuleren iedereen die ermee werkt om zoveel mogelijk de link te leggen met handelingen, thema's en gebeurtenissen uit de leefwereld van de leerlingen. Zo wordt wat heel moeilijk denkbaar is, heel snel concreet en dus gemakkelijker te begrijpen.

Voor iedereen

De iMAT is bedoeld voor leerlingen die moeilijker tot rekenen komen. Maar ook leerlingen die hun wiskunde willen opfrissen of hun rekenwoordenschat willen bijwerken kunnen perfect aan de slag met de iMAT.

Tenslotte is het ook interessant voor leerkrachten, begeleiders, vrijwilligers en ouders. Zij nemen de rol van coach op en stimuleren de leerlingen om de leerstof toe te passen op het alledaagse en op hun omgeving. Thuis in de keuken of tijdens de lessen bij de logopedisten, de leerlingen brengen hun ervaringen vanuit hun leefwereld in de klas, en omgekeerd.